ARANJAMENT ADMINISTRATIV
PENTRU IMPLEMENTAREA ACORDULUI
ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII SOCIALE
DINTRE
REPUBLICA MOLDOVA ŞI REPUBLICA TURCIA

În conformitate cu articolul 19, alineatul (1) al Acordului în domeniul securității sociale dintre Republica Moldova şi Republica Turcia, semnat la Chişinău la 5 mai 2017, denumit în continuare "Acord", autoritățile competente ale Statelor Contractante, în scopul implementării Acordului, au convenit după cum urmează:

PARTEA I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1
Definiții

Termenii şi expresiile utilizate în prezentul Aranjament Administrativ vor avea aceeaşi semnificaţie care le este atribuită în Acord.

Articolul 2
Organisme de legătură

(1) Organismele de legătură prevăzute în articolul 19, alineatul (2) al Acordului sunt:

în Republica Moldova: Casa Națională de Asigurări Sociale;
în Republica Turcia: Institutul de Securitate Socială.

(2) În scopul implementării Acordului, organismele de legătură menționate în alineatul (1) pot comunica direct între ele, precum şi cu persoanele vizate sau persoanele autorizate de acestea. Ele îşi vor acorda asistența necesară reciprocă.

(3) Organismele de legătură menționate în alineatul (1) vor conveni asupra procedurilor comune şi formularelor necesare pentru implementarea Acordului şi a prezentului Aranjament Administrativ.

Articolul 3
Instituții competente

Instituțiile competente menționate în articolul 1, alineatul (1), punctual d) al Acordului sunt:

pentru Republica Moldova:

1. Casa Națională de Asigurări Sociale – în ceea ce privește indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de afecțiuni generale sau accidente în afara muncii, indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli profesionale sau accidente de muncă, indemnizațiile de maternitate, pensiile pentru limită de vârstă, pensiile de dizabilitate cauzată de afecțiuni generale, pensiile şi indemnizațiile de dizabilitate cauzată de accidente de muncă şi boli profesionale, pensiile de urmaş şi ajutoarele de deces;

2. Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității şi Capacității de Muncă – în ceea ce privește determinarea dizabilității şi capacității de muncă;

3. Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă – în ceea ce priveşte ajutoarele de şomaj.

pentru Republica Turcia:

1. Institutul de Securitate Socială – în ceea ce priveşte prestaţiile în caz de invaliditate, pensiile pentru limită de vârstă, de urmaş, asigurările pentru accidente de muncă şi bolile profesionale, prestaţiile pentru incapacitate de muncă, prestaţiile acordate din asigurările de maternitate, serviciile de sănătate acordate din asigurările de boală şi alte prestaţii de sănătate, ajutoarele de deces;

2. Agenţia pentru Ocuparea Forţei de Muncă Turcească – prestaţii de şomaj.

Articolul 4
Plata prestaţiilor

(1) Prestaţiile datorate de către instituţiile competente ale Statelor Contractante se plătesc direct persoanelor vizate, chiar dacă aceştia domiciliază pe teritoriul celuilalt Stat Contractant, în termenele prevăzute de legislaţia instituţiei competente care o aplică.

(2) Prestaţiile se plătesc de către instituţiile competente ale Statelor Contractante în conformitate cu articolul 23, alineatul (1) al Acordului, fără nici o reţinere pentru costurile sale administrative.

(3) În conformitate cu articolul 23, alineatul (2) şi articolul 24 al Acordului, pentru recuperarea sumelor plătite în exces şi necuvenit, transferul dintre instituţiile competente ale Statelor Contractante se va efectua fără nici o reţinere pentru cheltuielile administrative. Părţile îşi vor îndeplini obligaţiile prin efectuarea de plăţi în valuta lor proprie sau în Euro.

PARTEA a II-a
DISPOZIŢII PRIVIND LEGISLAŢIA APLICABILĂ

Articolul 5
Certificatul privind legislaţia aplicabilă

(1) Dacă legislaţia unui Stat Contractant se aplică în conformitate cu dispoziţiile Părţii a II-a a Acordului, instituţia competentă a acestui Stat Contractant desemnată în alineatul (2) al prezentului articol, la solicitarea angajatorului sau a lucrătorului independent, va elibera un certificat care să confirme că angajatul sau lucrătorul independent este supus acestei legislaţii. În certificat se va indica termenul pentru care acesta este valabil şi va servi drept confirmare a faptului că angajatul sau lucrătorul independent este exceptat

de la aplicarea legislației privind asigurarea socială obligatorie a celuilalt Stat Contractant.

(2) Instituția desemnată să elibereze certificatul menționat în alineatul (1) al prezentului articol este:

în Republica Moldova: Casa Națională de Asigurări Sociale;

în Republica Turcia: Direcția Generală a Serviciilor de Pensii a Institutului de Securitate Socială, Direcțiile Teritoriale de Securitate Socială și Centrele de Securitate Socială.

(3) Instituția desemnată a Statului Contractant menționată în alineatul (2) al prezentului articol va elibera o copie a certificatului angajatorului și instituției desemnate a celuilalt Stat Contractant.

(4) În scopul implementării articolului 8, alineatului (3) al Acordului, cererea privind excepția va fi depusă de către angajator și angajat sau de către lucrătorul independent la instituția competentă a Statului Contractant a cărui legislație urmează să se aplice conform cererii, înainte de expirarea perioadei inițiale de detașare. Instituția competentă a unui Stat Contractant a cărui legislație va continua să se aplice va solicita acordul instituției competente a celuilalt Stat Contractant, de preferință cu 60 de zile calendaristice înainte de expirarea perioadei inițiale de detașare.

(5) Certificatul menționat în alineatul (1) al prezentului articol poate fi eliberat ulterior de către instituția Statului Contractant în care persoana asigurată este angajată sau desfășoară o activitate individuală.

(6) În scopul implementării articolului 11 al Acordului, instituția competentă a unui Stat Contractant a cărui legislație va continua să se aplice va solicita acordul instituției competente a celuilalt Stat Contractant, de preferință cu 60 de zile calendaristice anterior datei în care începe activitatea pe teritoriul celuilalt Stat Contractant.

Articolul 6
Dreptul de opțiune

(1) Persoanele menționate în articolul 10, alineatul (2) al Acordului, în cazul în care au fost angajate anterior intrării în vigoare a Acordului, pot exercita dreptul lor de opțiune în termen de cel mult 3 luni de la data intrării în vigoare a Acordului.

(2) Persoanele care optează în favoarea legislației Statului de angajare vor depune certificatul eliberat de către instituția competentă a Statului de angajare la instituția competentă a Statului în care aceștia își desfășoară activitatea sau îl vor transmite prin intermediul angajatorului lor.

PARTEA a III-a
DISPOZIȚII SPECIALE

SECȚIUNEA I
PENSII PENTRU LIMITĂ DE VÂRSTĂ, INVALIDITATE ȘI DE URMAȘ

Articolul 7
Totalizarea perioadelor de asigurare

(1) În scopul implementării articolului 12 al Acordului, în cazul în care pentru dobândirea, reținerea sau redobândirea dreptului la prestații este necesar să fie luate în considerare perioadele de asigurare realizate în conformitate cu legislația celuilalt Stat Contractant, instituția competentă va elibera formularul, indicând perioadele de asigurare realizate în conformitate cu legislația pe care o aplică.

(2) Acest formular eliberat la cererea persoanei vizate sau a instituției competente a celuilalt Stat Contractant va fi transmis, fie direct, fie prin intermediul organismelor de legătură ale Statelor Contractante.

Articolul 8
Depunerea unei cereri

(1) Persoana asigurată și urmașii vor depune cererile pentru pensie la instituția competentă de la locul de domiciliu.

(2) Instituțiile competente ale Statelor Contractante își vor transmite reciproc, fără întârziere, prin intermediul organismelor de legătură pe formularul convenit, cererea sau orice alt document disponibil care ar putea fi necesar pentru stabilirea dreptului solicitantului la prestație, indicând data în care cererea a fost recepționată. Data depunerii cererii la instituția competentă a unui Stat Contractant se consideră ca fiind data depunerii cererii la instituția celuilalt Stat Contractant.

(3) Împreună cu documentele menționate în alineatul (2), instituțiile competente ale Statelor Contractante vor transmite, de asemenea, formularul, indicând, în special, perioadele de asigurare realizate în conformitate cu legislația pe care o aplică și o copie a deciziei luate, dacă au acordat o pensie.

(4) Informația cu caracter personal referitoare la o persoană fizică care se conține în cerere va fi certificată de către organismele de legătură ale Statelor Contractante care vor confirma informația în temeiul documentelor. Tipul informației care urmează să fie verificată va fi convenit de către organismele de legătură ale Statelor Contractante.

Articolul 9
Notificarea deciziilor

Fiecare instituție competentă informează solicitantul despre decizia luată, indicând căile și temenele de contestare a deciziei și expediază o copie instituției competente a celuilalt Stat Contractant.

SECȚIUNEA a II-a
AJUTOR DE DECES

Articolul 10
Depunerea unei cereri

(1) Persoanele care doresc să beneficieze de ajutorul de deces în conformitate cu articolul 15 al Acordului vor depune o cerere la instituția competentă care va plăti pensia, fie direct, fie prin intermediul organismului de legătură de la locul de domiciliu.

(2) Dacă este necesar, la formularul de cerere se va anexa, de asemenea, un document în care se vor indica perioadele de asigurare, precum și alte documente confirmative.

PARTEA a IV-a
DISPOZIȚII DIVERSE

Articolul 11
Expertiza medicală

(1) Instituția competentă a unui Stat Contractant furnizează, la cerere și pe cheltuială proprie, instituției competente a celuilalt Stat Contractant orice informație și documentele medicale disponibile referitoare la invaliditate sau capacitatea de muncă a solicitantului sau a beneficiarului. Solicitarea informației și a documentelor, precum și transmiterea acestora se efectuează prin intermediul organismelor de legătură ale Statelor Contractante.

(2) În cazul în care instituția competentă a unui Stat Contractant solicită ca persoana care are domiciliu sau reședință pe teritoriul celuilalt Stat Contractant și care beneficiază sau solicită prestații în temeiul Acordului să fie supusă expertizei medicale, această expertiză va fi efectuată de către instituția celuilalt Stat Contractant în corespundere cu regulile pe care aceasta le aplică și pe cheltuiala instituției care solicită examinarea.

(3) Instituția competentă a unui Stat Contractant va rambursa, fără întârziere, orice sume datorate în temeiul prezentului articol, ca urmare a prezentării de către instituția competentă a celuilalt Stat Contractant a unui raport detaliat al cheltuielilor.

Articolul 12
Agravarea bolii profesionale

(1) Dacă persoana asigurată a desfăşurat o activitate care ar fi putut agrava boala sa profesională în cel de-al doilea Stat Contractant, asiguratul va furniza informaţia instituţiei competente a celui de-al doilea Stat Contractant cu privire la prestaţiile care i-au fost stabilite anterior în legătură cu boala sa profesională. Instituţia competentă a primului Stat Contractant va informa instituţia competentă a celui de-al doilea Stat Contractant despre gradul de incapacitate de muncă/capacitate de muncă în baza căruia i-au fost stabilite prestaţiile, la solicitarea acesteia. Mai mult, aceasta va transmite raportul şi documentele medicale referitoare la determinarea bolii profesionale.

(2) Instituţia competentă a celui de-al doilea Stat Contractant va informa instituţia competentă a primului Stat Contractant despre suma prestaţiei suplimentare care va fi plătită persoanei vizate. Instituţia competentă a celui de-al doilea Stat Contractant va plăti direct această prestaţie suplimentară.

Articolul 13
Prelungirea dreptului la prestaţii

În scopul prelungirii dreptului la o prestaţie, instituţiile competente ale Statelor Contractante pot solicita beneficiarului să depună o declaraţie care să confirme că beneficiarul este în viaţă, autentificată în conformitate cu dispoziţiile legale ale statului de domiciliu al beneficiarului.

Articolul 14
Schimb de date statistice

Organismele de legătură ale Statelor Contractante, anual, la 31 decembrie, fac schimb de date statistice privind numărul certificatelor emise în temeiul articolului 5 al prezentului Aranjament Administrativ şi privind plăţile efectuate către beneficiari în temeiul Acordului. Aceste date statistice vor conţine numărul beneficiarilor şi suma totală a prestaţiilor plătite, fiind indicat tipul prestaţiilor plătite în baza Acordului. Datele statistice vor fi transmise pe formularul convenit de către organismele de legătură.

Articolul 15
Soluţionarea diferendelor

Eventualele diferende care pot rezulta din implementarea prezentului Aranjament Administrativ vor fi soluţionate de către autorităţile competente ale Statelor Contractante prin consultări directe.

Articolul 16
Modificarea Aranjamentului Administrativ

Prezentul Aranjament Administrativ poate fi modificat sau completat prin Protocoale separate la înțelegerea reciprocă a autorităților competente ale Statelor Contractante, în conformitate cu procedurile legale interne.

Articolul 17
Intrarea în vigoare

Prezentul Aranjament Administrativ intră în vigoare la data intrării în vigoare a Acordului şi va rămâne în vigoare pe perioada valabilității Acordului.

Întocmit la Chişinău la 5 mai 2017, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, turcă şi engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe de interpretare, limba engleză va prevala.

PENTRU
AUTORITATEA COMPETENTĂ A
REPUBLICII MOLDOVA

Andrei GALBUR
Ministrul Afacerilor Externe
şi Integrării Europene

PENTRU
AUTORITATEA COMPETENTĂ A
REPUBLICII TURCIA

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Ministrul Muncii
şi Securității Sociale